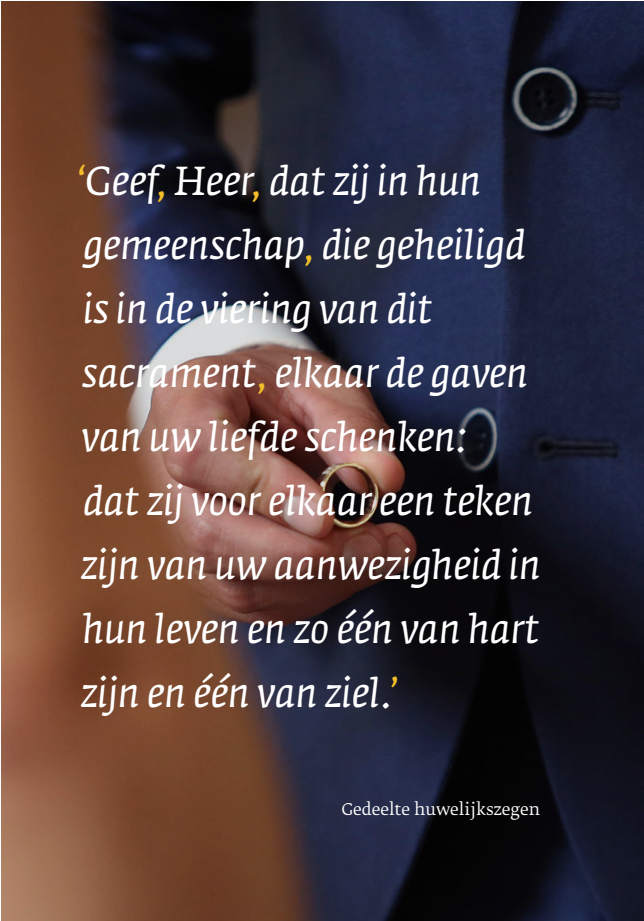

SACRA MEN TEN

Het huwelijk 4
De wijding 5

*‘Geef, Heer, dat zij in hun
gemeenschap, die geheiligd
is in de viering van dit
sacrament, elkaar de gaven
van uw liefde schenken:
dat zij voor elkaar een teken
zijn van uw aanwezigheid in
hun leven en zo één van hart
zijn en één van ziel.’*

Gedeelte huwelijkszegen

Door het ontvangen van de sacramenten verandert je levensweg in een geloofsweg. In Jezus is God dichtbij ons. Hij is de Zoon van God die ons leven deelde en stierf aan het kruis. Op Pasen is Hij verrezen. Hij heeft de Heilige Geest gegeven als helper. In kracht van die Heilige Geest vieren wij de sacramenten. Sacramenten zijn tekens, in woord en gebaar, die we in Jezus' Naam in de gemeenschap van de Kerk mogen vieren. De sacramenten zijn een geschenk van de verrezen Heer: “de apostelen trokken uit om overal te prediken, en de Heer werkte met hen mee” (Marcus 16, 20). In de sacramenten ontmoeten wij Jezus zelf. De heilige Gregorius de Grote schreef: “Wat zichtbaar was in onze Verlosser is overgegaan in zijn sacramenten.” Bisschop Van den Hende

DE SACRAMENTEN TEN DIENSTE VAN DE GEMEENSCHAP

Dit geloofsboekje gaat over het sacrament van het huwelijk en het sacrament van de wijding. Dit zijn de zogeheten ‘sacramenten ten dienste van de gemeenschap’.

Het sacrament van

HET HUWELIJK

WAT IS HET HUWELIJK?

Het huwelijk wordt een ‘verbond’ genoemd. Verbond heeft in de Bijbel te maken met de band van liefde en trouw die God met zijn volk aangaat, voor altijd (Jesaja 54, 10; Ezechiël 37, 26-27). Op grond van hun jawoord zijn man en vrouw geroepen om als gehuwden een levenslange wederzijdse band aan te gaan. In de trouwbelofte wordt gezegd: “al de dagen van ons leven.”

De liefde en trouw in het huwelijk zijn beeld van de liefde van God voor zijn volk (verbond). De apostel Paulus schrijft: “Man en vrouw zullen één vlees zijn. Dit geheim heeft diepe zin. Ik voor mij betrek het op Christus en de Kerk” (Efeziërs 5, 32). Het huwelijk is dus beeld van de band tussen Christus en zijn Kerk. Het sacrament van het huwelijk is teken van Gods liefde en geeft als werkzaam teken tevens de kracht aan gehuwden om in eenheid hun belofte van liefde en trouw gestand te doen. In het huwelijk zijn man en vrouw geroepen om samen door het leven te gaan, en samen - over en weer - de rechten en plichten van het huwelijk in trouw te

bewaren en te volbrengen. Dit betekent dat man en vrouw werkelijk deelhebben aan elkaars leven: dat zij elkaars welzijn en geluk voor ogen hebben, en dat zij als gehuwden bereid zijn ouders van kinderen te worden. Een gelovig gezin wordt ook wel ‘huiskerk’ genoemd, omdat daar het geloof samen beleefd en verdiept kan worden in gebed en wederzijds hulpbetoon, tot opbouw van de Kerk en de samenleving.

DE BIJBEL

In het evangelie willen Farizeeën Jezus op de proef stellen met een vraag over het huwelijk (Matteüs 19, 1-6; Marcus 10, 1-12): “staat het een man vrij zijn vrouw te verstoten?” In antwoord verwijst Jezus naar het boek Genesis: “Hebt gij niet gelezen, dat de Schepper in het begin hen als man en vrouw gemaakt heeft en gezegd heeft: Daarom zal de man zijn vader en moeder verlaten om zich te binden aan zijn vrouw en deze twee zullen worden één vlees?” Jezus vestigt de aandacht op de bedoelingen van de Schepper met

betrekking tot het huwelijk. Jezus beklemtoont dat God de mens heeft geschapen met een bestemming en dat het huwelijk een roeping is. De Schrift maakt onderscheid tussen man en vrouw als natuurlijk gegeven in de schepping (scheppingsorde). Ook is er de opdracht om kinderen voort te brengen (Genesis 1, 28). Het huwelijk van man en vrouw is in de Schrift een natuurgegeven en die natuur komt van God. Het is fundamenteel dat man en vrouw naar Gods beeld en gelijkenis geschapen zijn (Genesis 1, 27). Wijzend naar de oorspronkelijke intentie van God bij de schepping, verklaart Jezus expliciet: "Wat God verbonden heeft, mag een mens niet scheiden" (Matteüs 19, 6b).

IN DE LITURGIE

- Het sacrament van het huwelijk wordt niet toegediend door een priester of diaken. De sluiting van het huwelijk tussen man en vrouw gebeurt door hun wederzijdse jawoord. Man en vrouw geven elkaar in de Kerk het sacrament van het huwelijk.
- De priester of diaken is bij een huwelijksluiting aanwezig als officieel getuige van de Kerk.

- Dat man en vrouw voor de Kerk trouwen houdt in dat zij ten overstaan van een priester of diaken aan elkaar hun trouwbelofte uitspreken, in aanwezigheid ook van twee andere getuigen.
- Dit gebeurt wanneer man en vrouw de vragen beantwoorden die de priester of diaken aan bruidegom en bruid stelt tijdens de huwelijksviering. Ook bestaat de mogelijkheid dat bruid en bruidegom zelf ten overstaan van elkaar de trouwbelofte uitspreken.
- De aanwezige priester of diaken zegt daarna: "Voortaan zal de kerkgemeenschap u beschouwen als gehuwden."
- Na de trouwbelofte (consensus) vinden de zegening en de overreiking van de huwelijksringen plaats.
- In veel parochies bestaat bovendien de gewoonte om een huwelijkskaars te ontsteken. Soms wordt deze kaars geflankeerd door de doopkaars(en).
- De huwelijksluiting in de Kerk kan plaatsvinden zowel in een eucharistieviering als in een viering van woord en gebed.
- De huwelijkszegen over bruid en bruidegom wordt in de eucharistieviering uitgesproken na het bidden van het Onze Vader, voorafgaande aan de vredewens.
- In een huwelijksviering van woord en gebed (eventueel met communie uitreiking) is de huwelijkszegen na de voorbede.

*‘Ik beloof je trouw te blijven in
goede en kwade dagen, in armoede
en rijkdom, in ziekte en
gezondheid. Ik wil je liefhebben
en waarderen al de dagen van ons leven.’*

Het sacrament van

DE WIJ DING

WAT IS DE WIJDING?

In het licht van de Heilige Schrift, wordt de zending van Christus aan zijn apostelen voortgezet in de Kerk tot op vandaag.

“Zo wordt het door God ingestelde kerkelijke ambt in verschillende wijdingsorden uitgeoefend door degenen die reeds van oudsher als bisschoppen, priesters en diakens bekend staan” (Vaticanum II, *Lumen Gentium* 28). Het sacrament van de wijding staat ten dienste van het geloofsleven van heel de Kerk, het Volk van God. De dragers van het gewijde ambt zijn aangesteld om in Christus’ Naam het geloof te verkondigen, de sacramenten te bedienen en herders te zijn van de medegelovigen die aan hun zorg zijn toevertrouwd.

Door het doopsel en het vormsel hebben alle gelovigen deel aan de zending die Christus aan zijn Kerk gegeven heeft: het gemeenschappelijk priesterschap van de gelovigen (*Lumen Gentium* 10). Zij zijn geroepen om bij te dragen aan de opbouw van een inspirerende Kerk en van daar uit mee te werken aan een samenleving die meer de vorm aanneemt van het koninkrijk van God.

Het ambtelijk priesterschap, op grond van de wijding, heeft de taak om in Christus’ Naam de gelovigen te voeden en te sterken met de sacramenten en de verkondiging, en leiding te geven. Zo worden de gelovigen toegerust om de opdracht van het gemeenschappelijk priesterschap in de Kerk en daarbuiten te volbrengen. Het gemeenschappelijk priesterschap van de gelovigen en het ambtelijk priesterschap van de wijding verschillen dus wezenlijk van elkaar. Ze zijn op elkaar aangewezen. Beide hebben op een eigen manier deel aan het priesterschap van Christus.

DE BIJBEL

Jezus riep mensen om Hem te volgen (Marcus 1, 15).
Naast de oproep aan alle mensen van goede wil koos de Heer twaalf leerlingen uit om op een bijzondere manier met Hem verbonden te zijn en uitgezonden te worden.

Op initiatief van de Heer zelf werden zij voor het dienstwerk uitgekozen. Toen de Heer tijdens het laatste avondmaal de eucharistie instelde kregen zij de opdracht: “Doet dit tot een

gedachtenis aan Mij" (Lucas 22, 19). Na de verrijzenis zendt de Heer zijn apostelen uit: "Gaaf dus en maakt alle volkeren tot mijn leerlingen en doopt hen [...] en leert hun te onderhouden alles wat Ik u bevolen heb" (Matteüs 28, 19-20; zie ook Marcus 16, 15).

De apostelen verzamelden op hun beurt naaste medewerkers bij de vervulling van hun van de Heer ontvangen opdracht. Ze stelden zeven mannen aan als diakens om mee te werken ten behoeve van de ondersteuning aan de weduwen en armen (Handelingen 6, 4). Een aantal mannen werd voorgedragen aan de apostelen "die na gebed hun de handen oplegden" (Handelingen 6, 6). Ook werden 'presbuteroi' (oudsten) aangesteld: "In elke gemeente stelden zij na gebed en vasten oudsten voor hen aan en vertrouwden hen toe aan de Heer, in wie zij nu geloofden" (Handelingen 14, 23).

Reeds in de brieven van het Nieuwe Testament worden in de jonge Kerk verschillende ambten aangeduid: episkopoi (opzichters), presbuteroi (oudsten) en diakonoi (diakens). De overdracht van de ambten gebeurde door handoplegging en gebed (Handelingen 6, 6; 1 Timoteus 4, 14; 2 Timoteus 1, 6).

'Wilt u door de oplegging van mijn handen en de gave van de Heilige Geest gewijd worden voor het dienstwerk van de Kerk?'

Liturgie van de diakenwijding

IN DE LITURGIE

- De wijding tot diaken, priester of bisschop vindt plaats in een viering van de eucharistie.
- Na de schriftlezingen (viering van het woord) wordt de wijdeling naar voren geroepen.
- Ten overstaan van de wijdende bisschop antwoordt de wijdeling: "Ja, hier ben ik."
- Er volgt een verklaring in korte bewoordingen dat de wijdeling geschikt is om de wijding te ontvangen.
- De bisschop houdt de preek (homilie) waarin hij de lezingen van de Schrift uitlegt en het geloof verkondigt.
- Daarna antwoordt de wijdeling bevestigend op een aantal vragen van de bisschop die betrekking hebben op de dienstbaarheid aan God en aan de mensen, en op vragen die betrekking hebben op de specifieke verantwoordelijkheden die met het ambt van diaken, priester of bisschop gegeven zijn.
- Daarna wordt een smeekgebed (litanie) tot God en alle heiligen gezongen, terwijl de wijdeling gestrekt voorover op de grond ligt.
- Daarna gaat de wijdeling naar de bisschop toe om gewijd te worden.
- De wijdende bisschop legt in stilte de handen op het hoofd van de wijdeling.
- De wijdeling blijft geknield terwijl de bisschop het wijdingsgebed bidt. Er zijn specifieke gebeden voor de wijding tot diaken, tot priester en tot bisschop.
- Na een aantal aanvullende handelingen (bijvoorbeeld bij de priesterwijding zalft de bisschop de handpalmen van de wijdeling met chrisma) gaat de viering van de eucharistie verder op de gebruikelijke manier.

*‘Moge God,
die het goede werk
in u is begonnen, het zelf tot
voltooiing brengen.’*

DE KATHOLIEKE KERK KENT ZEVEN SACRAMENTEN

De sacramenten van de christelijke initiatie:
het doopsel, het vormsel & de eucharistie

De sacramenten ten dienste van
de geloofsgemeenschap:
het huwelijk & de wijding

De sacramenten van genezing:
de ziekenzalving & boete en verzoening

*De sacramenten zijn werkzame tekens
van de levende Heer, Jezus Christus.*

Een uitgave van het bisdom Rotterdam
bureau@bisdomrotterdam.nl | 010 281 5171
www.bisdomrotterdam.nl

€ 0,10